

FOYER MARTHE ROBIN - Brasschaat

wekelijks foyerblaadje nr 17 2020

Zondag 26 april

De Traditionele Latijnse Mis...de Heilige Mis van alle tijden

Hier het tweede deel van een toespraak van kardinaal Alfons Stickler, (1910-1997) gehouden te New York, mei 1997

Bij de meeste concilies, ook bij het Concilie van Trente, treffen we zowel doctrinaire (theologische) als disciplinaire verklaringen aan.

Verscheidene consequenties vloeien voort uit de fundamentele theologische natuur van de H. Mis. Allereerst de “Canon Missae”.

In de Romeinse liturgie is er altijd maar één Canon geweest, die vele, vele eeuwen geleden door de Kerk werd geïntroduceerd. Het Concilie van Trente verklaarde uitdrukkelijk in hoofdstuk vier, dat deze Canon vrij van alle dwaling is, dat wil zeggen: deze Canon bevat niets dat niet volkomen heilig, vroom en vol kinderlijke liefde is en bevat evenmin iets dat de gelovigen niet tot God verheft. De compositie van de woorden van deze Canon is gebaseerd op de woorden van Jezus zelf, de apostolische traditie en de bepalingen van vrome en heilige pausen.

Het concilie verklaart dat de menselijke natuur uiterlijke tekenen nodig heeft om de geest tot goddelijke dingen te kunnen verheffen. Om die reden heeft de Kerk zekere riten en tekenen ingesteld: stil of vocaal gebed, zegeningen, kaarsen, wierook, liturgische kleding enz. enz. Zeer veel van deze tekenen vinden hun oorsprong in apostolische voorschriften of in de apostolische traditie.

Door deze zichtbare tekenen van geloof en vroomheid wordt de aard, de natuur van het H. Offer onderstreept. Deze tekenen bevestigen en bemoedigen de gelovigen bij hun meditaties en beschouwingen over de goddelijke elementen die het H. Offer van de Mis bevat. De uiterlijke tekenen zijn er om te leiden tot vroomheid.

Er is ook een kapittel gewijd aan de taal die eigen is aan en karakteristiek voor de eredienst in de H. Mis. Het is bekend, dat in de cultus van alle godsdiensten een sacrale (heilige, gewijde) taal wordt gebruikt. In de Rooms Katholieke Kerk van de eerste drie eeuwen was dat het Grieks. Dat was in die tijd de algemeen gebruikte spreektaal in

de Latijnse wereld. Vanaf de vierde eeuw ontwikkelde het Latijn zich tot de gewone spreektaal in het Romeinse Rijk. Het Latijn bleef vele eeuwen lang de enige taal voor de eredienst in de Rooms Katholieke Kerk. Het is heel natuurlijk, dat het Latijn ook de taal was van de Romeinse ritus in zijn centrale akt van aanbidding, de H. Mis. Dit bleef zo, zelfs nadat het Latijn als levende taal was vervangen door de verscheidene Romaanse talen.

Palestina - Jerusalem - is de plaats van de verlossing door Jezus Christus. Rome is het centrum van de Kerk. Petrus was niet in Rome geboren. Hij kwam naar Rome. Waarom? Rome was toen het centrum van het Romeinse Rijk. Dat betekende toen: het centrum van de wereld. Dat is de praktische achtergrond van de verspreiding van het geloof in het Romeinse Rijk: slechts een menselijk gegeven, een historisch iets. Maar het bevindt zich duidelijk binnen de grenzen van de Goddelijke Voorzienigheid. Een overeenkomstig proces kan zelfs bij andere godsdiensten worden gezien. Voor moslims is het oud-Arabisch een dode taal, maar toch blijft het de taal van hun liturgie, van hun cultus. Voor hindoes is dat het Sanskrit. Vanwege de noodzakelijke connectie met het bovennatuurlijke vereist de eredienst een eigen, bijzondere, religieuze taal. Dat mag geen "vulgaire" taal zijn. De concilievaders van Trente wisten donders goed dat de meeste gelovigen die de H. Mis bijwoonden geen Latijn verstonden en ook niet in staat waren tot het lezen van vertalingen. Het waren over het algemeen analfabeten. De concilievaders wisten ook heel goed dat de H. Mis een flink stuk onderricht voor de gelovigen bevat. Niettemin waren zij het totaal niet eens met de protestantse visie, dat het noodzakelijk was de H. Mis uitsluitend in de volkstaal te celebreren. Om te voorzien in onderricht voor de gelovigen verordende het concilie dat het oude gebruik, goedgekeurd door de Heilige Rooms Katholieke Kerk - Moeder en Lerare van alle kerken -overal moest worden gehandhaafd en dat uiterste zorg moest worden gedragen bij het verklaren van het centrale mysterie van de H. Mis. De redenen voor deze bezorgdheid liggen allereerst in de eerbied die verschuldigd is aan het mysterie van de H. Mis. Het decreet, dat zegt wat in acht moet worden genomen en wat vermeden moet worden bij het opdragen van de H. Mis, verklaart: "Oneerbiedigheid kan niet los worden gezien van goddeloosheid".

Oneerbiedigheid houdt altijd goddeloosheid in. Daar komt nog bij, dat het concilie de ideeën die in de H. Mis werden uitgedrukt veilig wenste te stellen. En de precisie van de Latijnse taal beschermt en behoedt de inhoud tegen misvattingen en potentiële dwalingen die gebaseerd zijn op taalkundige onnauwkeurigheden.

Om deze reden heeft de Kerk de sacrale taal altijd verdedigd. Zelfs paus Pius XI verklaarde nog nadrukkelijk dat deze taal ‘non vulgaris’ (niet alledaags) moest zijn. Om dezelfde redenen stelde het concilie dat een gedeelte van de Canon en de consecratiewoorden in stilte worden gezegd. Want zelfs stilte heeft een theologische achtergrond!

In iedere ritus die het mysterie van het heilig Offer begrijpt en uitdrukt is het absoluut een mysterie. Dus iedere ritus die het mysterie erkent, probeert aan het mysterie uitdrukking te geven. De oosterse riten hebben een wand tussen priester en gelovigen. Het mysterie is veilig. Wij kennen de afscheiding van gelovigen en priester niet meer; maar de uitdrukking van het mysterie bestaat uit de in stilte gebeden woorden. Als je die hardop gaat uitspreken, vulgariseer je de inhoud. Als je de stilte bewaart, blijft het in het mysterie verborgen. Daarom was de hele Traditie voor *‘het in stilte bidden van de Canon’*. Dat is ook de theologische reden. Niets is geschikter om de aanbiddende mens naar een dieper begrip van het mysterie te leiden dan het leven en het voorbeeld van de bedienaren van de eredienst. Deze bedienaren moeten hun leven en hun gedrag hierop vormen en afstellen. Als zij hierop afgestemd zijn, zal dit tot uitdrukking komen in hun kleding, in hun gedrag en in hun manier van spreken. In al deze dingen moeten zij waardig zijn.

De H. Mis van Pius V en de H. Mis van Paulus VI

Het is van belang deze begrippen juist te verstaan. Onder de H. Mis van Pius V verstaan we de Tridentijnse Mis, die op het Concilie van Trente onder paus Pius V gehouden werd. Die Mis volgde de wensen van de concilievaders. De Mis van Paulus VI is een onjuiste verwoording. Het is in feite de Mis van de naconciliaire *liturgische commissie*, die de verwerking van de besluiten tot opdracht kreeg. Een eenvoudige blik op de Constitutie over de Liturgie van Vaticanum II illustreert onmiddellijk dat de wil van het concilie dikwijls niet samenvalt met de wil van de

liturgische commissie en dat de wil van de liturgische commissie zelfs evident is tegengesteld aan de wil van het concilie.

Ten eerste: in het licht van de protestantse ketterij legde de H. Mis van Pius V de nadruk op de centrale waarheid van de H. Mis als offer, gebaseerd op de theologische discussies en specifieke bepalingen van het concilie. De Mis van Paulus VI (zo genoemd omdat de liturgische commissie voor de hervorming na het Tweede Vaticaans Concilie werkte onder de eindverantwoordelijkheid van de paus) legt de nadruk veeleer op het integrale deel van de H. Mis, de *communio*, met het resultaat dat het Offer is getransformeerd in wat kan worden omschreven als een maaltijd. Het grote belang dat er wordt toegekend aan de lezingen en de preek in de nieuwe Mis, en zelfs de vrijheid die er aan de priester wordt gegeven om privé-toespraakjes te houden en explicaties te geven, is een andere reflectie van wat een aanpassing kan worden genoemd aan de 'protestantse opvatting van eredienst'. (*wordt vervolgd*)

GOEDE RAAD: begin uw dag met een Traditionele Heilige Mis. Hier enkele voorstellen waarvan u met de link die u vindt op www.huizemarth robin.net. rechtstreeks op de facebook pagina komt, ongeacht of u lid bent of niet.

7.30 u FSSPX – Antwerpen

7.45u Eglise Saint Nicolas-du-Chardonnet

8.15 u Klooster Maria Engelpoort -zie Institut Christ the King-program.

11.45 u Fraternité Saint Vincent Ferrier

12.30 u Waterbury – Institut Christ the King

Of in de namiddag:

1500 u Institut Christ the King (programma 9 am ET)

Of 's avonds

19.00u Het Oude Klooster-Maleizen.

Foyer(HUIZE) Marthe Robin vzw

- Kapelsesteenweg 208 • 2930 Brasschaat
- T: 00(32) 03 645 14 67 • E: foyer.marthe.robin@skynet.be

W: www.foyermartherobin.net info@huizemarth robin.net

www.huizemarth robin.net www.facebook.com/huizemarth robin